

Verpleegkundige anamnese op basis van de 'Gezondheidspatronen volgens Gordon'

PXL Hogeschool

Departement Healthcare, opleiding verpleegkunde

Hasselt

2017

1. Gezondheidsbeleving en instandhouding

Het patroon van gezondheidsbeleving en -instandhouding omvat wat de zorgvrager van zijn gezondheid en welzijn vindt en hoe hij voor zijn gezondheid zorgt. Het gaat om de wijze waarop de zorgvrager zijn gezondheid beleeft in relatie met zijn huidige en toekomstige activiteiten. Daartoe horen ook de omgang met gezondheidsrisico's en het algehele gezondheidsgedrag zoals activiteiten m.b.t. de geestelijke en lichamelijke gezondheid, het opvolgen van gezondheidsvoorschriften en de medewerking aan de totaal zorg. Verpleegkundige diagnoses in dit patroon zijn het gevolg van het niet goed kunnen schatten van de eigen gezondheidssituatie en het niet goed kunnen omgaan met de eigen gezondheid en/of ziekte. Deze inschatting en het omgaan met de gezondheid en/of ziekte worden beïnvloed door de interactie van de zorgvrager (of familie) met de omgeving, het functioneren van zintuigen (patroon cognitie en waarneming), het zelfbeeld (patroon zelfbeleving) en de culturele, sociale en familie waarden en normen (patroon waarden en levensovertuigingen).

2. Voeding en stofwisselingspatroon

Dit patroon bevat de inname van vocht en voedsel in verhouding tot de fysiologische behoeften, alsmede indicatoren van de plaatselijk aanwezige voedingsmiddelen. Denk hierbij aan individuele eet- en drinkpatronen, de dagelijkse eettijden, soorten en hoeveelheden geconsumeerd vocht en voedsel, voorkeuren voor bepaalde voedingsmiddelen en het gebruik van voedings- en vitaminesupplementen.

Ook borstvoeding en het voedingspatroon van zuigelingen behoren tot dit patroon. Verder vallen eventuele huiddefecten en het algemene vermogen tot genezing onder dit patroon. Tot slot ook de toestand van huid, haar, nagels, slijmvliezen en gebit, en lichaamstemperatuur, lengte en gewicht.

3. Uitscheidingspatroon

Dit patroon omvat de uitscheidingsfunctie van darmen, blaas en huid. Inbegrepen zijn de subjectief beleefde regelmaat van de uitscheiding, eventueel gebruik van laxantia of andere middelen om de ontlasting op te wekken en eventuele veranderingen of problemen wat tijd, wijze, kwaliteit en/of kwantiteit van uitscheiding betreft. Ook eventuele hulpmiddelen (katheter, plaswekker, stoma-artikelen) vallen onder het uitscheidingspatroon. In onze maatschappij wordt uitscheiding beschouwd als iets persoonlijks, waarover niet of moeilijk gesproken wordt. Het verkrijgen van betrouwbare en volledige gegevens kan daarom moeilijk zijn. In het patroon uitscheiding wordt tevens gekeken naar de persoonlijke gewoonten, in termen van frequentie, maar ook naar de hulpmiddelen die het individu aanwendt om de regelmaat te stimuleren en/of eventuele incontinentie te controleren. Uitscheiding is veelal een subjectief gegeven. Uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat het volume of het gewicht van faeces geen goede maten zijn. De feitelijke consistentie en de subjectieve beoordeling ervan verschillen in grote mate. Objectieve schalen zijn aanbevolen

4. Activiteitenpatroon

Het activiteitenpatroon omvat het geheel van lichaamsbeweging, activiteiten, ontspanning, recreatie en vrijetijdsbesteding. Hieronder vallen alle ADL-activiteiten zoals wassen, kleden, koken, boodschappen doen, eten, werken en het huishouden. Ook de soort, kwaliteit en kwantiteit van lichaamsbeweging en regelmatig beoefende sport horen tot dit patroon. Daarnaast zijn inbegrepen factoren die een belemmering vormen voor het gewenste of verwachte individuele patroon, zoals neuromusculaire functiestoornissen, benauwdheid, pijn op de borst of spierkrampen bij inspanning. Tot slot maken de vrijetijdsbesteding en alle recreatieve activiteiten die de zorgvrager alleen of met anderen onderneemt, deel uit van dit patroon. De nadruk ligt op activiteiten die van groot belang zijn voor de zorgvrager.

5. Slaap/rustpatroon

Dit patroon omvat het patroon van perioden van slaap, rust en ontspanning verspreid over het etmaal. Hierbij horen ook de subjectieve beleving van de kwaliteit en kwantiteit van slaap en rust en de hoeveelheid energie, en eventuele hulpmiddelen zoals slaappillen of bepaalde gewoontes voor het slapengaan.

6. Cognitie en Waarnemingspatroon

Het cognitiepatroon omvat alle cognitieve functies.

Tot de cognitieve functies behoren waarnemen, informatie verwerken, leren, denken en problemen oplossen.

Ook zijn adequaatheid van zien, horen, proeven, voelen, ruiken en eventuele compensatiemechanisme of prothesen relevant.

De pijnzin en omgang met pijn vallen onder dit patroon, en het taalvermogen, geheugen, oordeelsvermogen en de besluitvorming.

7. Zelfbelevingspatroon

Het zelfbelevingspatroon betreft de wijze waarop iemand zichzelf ziet. Ideeën over de eigen persoon, de beleving van de eigen vaardigheden (cognitief, affectief of lichamelijk), het zelfbeeld, de identiteit, het gevoel van eigenwaarde en het algehele patroon van emoties. Lichaamshouding, motoriek, oogcontact, stem en spraak maken deel uit van dit patroon.

8. Rollen en relatiepatroon

Dit patroon omvat de belangrijkste rollen en verantwoordelijkheden van de zorgvrager in zijn huidige levenssituatie en zijn familie-, gezins-, werk- en sociale relaties met de bijbehorende verantwoordelijkheden. Ook de subjectieve beleving van de rollen en relaties, de tevredenheid van de zorgvrager ermee en eventuele verstoringen horen tot het patroon.

9. Seksualiteit en Voortplantingspatroon

Het seksualiteit/voortplantingspatroon omvat de seksuele relaties, seksualiteitsbeleving en het voortplantingspatroon, en de mate van (on)tevredenheid hiermee en eventuele subjectief ervaren problemen. Bij de vrouw zijn ook de vruchtbaarheid, maturiteitsfase (premenopauze, overgang, postmenopauze) en eventuele subjectief ervaren problemen van belang.

10. Stressverwerkingspatroon

Het stressverwerkingspatroon omvat de wijze waarop iemand in het algemeen met problemen en stress omspringt. Inbegrepen zijn de reserve, de draagkracht of het vermogen om persoonlijke crises te doorstaan, coping-mechanismen, steun van familie of anderen en het subjectief ervaren vermogen om macht over de situatie uit te oefenen.

11. Waarden en Levensovertuigingenpatroon

Dit patroon omvat de waarden, normen, doelstellingen en overtuigingen waarop iemand zijn keuzes en beslissingen baseert. Inbegrepen zijn wat iemand belangrijk acht in het leven, en eventuele subjectief ervaren conflicten tussen bepaalde waarden, overtuigingen of verwachtingen ten aanzien van de gezondheid.